

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosci/152902,Dyskusja-Pazdziernik-56-w-Wielkopolsce-Poznan-26-pazdziernika-2021.html>
09.05.2024, 05:38

Dyskusja „Październik `56 w Wielkopolsce” - Poznań, 26 października 2021

Czy obraz Polskiego Października prezentowany w ówczesnych mediach oddawał prawdziwy przebieg wydarzeń? Na ile przemiany dokonujące się w Warszawie miały wpływ na sytuację w Poznaniu? Dlaczego Podstawowa Organizacja Partyjna Wojewódzkiego Urzędu do Spraw Bezpieczeństwa w Poznaniu wydała odezwę popierającą Węgrów? Kto chciał przekazać gmach Komitetu Wojewódzkiego PZPR „na potrzeby społeczne”? Czy KOR miał swojego poprzednika w Poznaniu?

O tym, w jaki sposób wydarzenia znane pod nazwą Polskiego Października `56 rezonowały w Poznaniu i całej Wielkopolsce rozmawiają:

- dr hab. Elżbieta Wojcieszek z OBBH IPN w Poznaniu
- dr hab. Rafał Reczek, dyrektor poznańskiego Oddziału IPN
- dr Piotr Grzelczak z OBBH IPN w Poznaniu
- Prowadzenie: dr hab. Konrad Białecki, prof. UAM, z OBBH IPN w Poznaniu i WH UAM

Cennym uzupełnieniem dyskusji jest fragment programu dokumentalnego ze zbiorów Polskiej Kroniki Filmowej.

Cykl wydarzeń, które doprowadziły do przesilenia politycznego zwanego w historiografii Polskim Październikiem, a których symbolem jest powrót do władzy Władysława Gomułki, odbił się szerokim echem również poza stolicą. Jednak o ile warszawska odsłona przemian jest dość powszechnie znana i obszernie opisana, to zjawiska społeczno-polityczne towarzyszące październikowym zmianom w poszczególnych regionach naszego kraju wydają się pozostawać stosunkowo mało znaną kartą z naszych dziejów. Lukę tę stara się wypełnić (oczywiście w sposób dalece niepełny) zaprezentowana Państwu dyskusja poznańskich historyków. W swoich wypowiedziach pochylili się oni m.in. nad takimi zagadnieniami jak: zmiany w aparacie władzy szczebla wojewódzkiego, wpływ przemian dokonujących się w Warszawie na reinterpretację Poznańskiego Czerwca 1956, formy protestów społecznych w Wielkopolsce, pobudzenie aktywności świata kultury i sztuki, pomoc dla walczących o swą wolność Węgrów, stosunek Kościoła rzymskokatolickiego do dokonujących się zmian, wreszcie znaczenie Polskiego Października dla wielkopolskiej wsi i rzemiosła. Poza ujęciem czysto faktograficznym dyskutanci starali się też przybliżyć w swych wypowiedziach specyficzny, pełen nadziei, nastrój społeczny. Niestety, jak się miało

okazać w kolejnych miesiącach i latach, nadziei, która okazała się płonna. Nie skupiali się przy tym jedynie na analizowaniu procesów historycznych, lecz także wskazywali na konkretnych bohaterów ówczesnych wydarzeń, zarówno po stronie rządzących, jak i po stronie społecznej.

W trakcie dyskusji postawiono też niezwykle istotne pytanie, na ile medialny przekaz dotyczący Polskiego Października, w bardzo dużym stopniu wykreowany przez ówczesne środki masowego przekazu, w tym Polską Kronikę Filmową, której kilkuminutowy materiał został umieszczony w nagraniu debaty, odpowiada historycznym faktom.